

Mar; tværtimod; et Børns Udvikling fortsattes lige til Confirmationen, og dette bliver muligt ved et meget udvidet Classesystem, som ikke eksisterer paa Landet (Holberg: Ja, det er netop Sagen). Ja, jeg indrømmer, at Forholdene her ere meget gunstigere; men det er jo glædeligt; jeg beklager, at det ikke er saaledes paa Landet, men jeg troer, som sagt, at Hjælpen maa søges paa en anden Maade og ikke paa den her foreslaaede.

Drejer: Hvis den sidste ærede Taler havde oplyst, at de nu bestaaende Regler for Skolegangen sikrede imod Forsømmelse af Skolen, da kunde jeg have indrømmet, at hans Indvendinger imod, hvad jeg tillod mig at anføre, havde nogen Vægt; men, da det er aldeles vist og Noget, som Enhver, der har noget Kjendskab til de virkelige Forhold, navnlig paa Landet, vil vide, at Forældre og Børger eller Enhver, der har Børn at varetage, meget vel kunne uagtet de bestaaende Bestemmelser unddrage disse Børn fra virkelige Frugter af Skoleundervisningen, troer jeg ikke, at man paa nogen Maade kan sige, at de Momenter, jeg tillod mig at fremhæve, ikke have Betydning. Det er endogsaa af den ærede Taler sagt, at mine Bemærkninger ligesom fremtalte for den afvigende Mening, som han og et andet æret Medlem havde gjort gjældende, idet samme indeholdt, at jeg meente, at det netop var samvittighedsløse Forældre og Børger, der i Almindelighed, idetmindste naar nogen Tid var gaaet, vilde benytte sig af den Tilladelse, der tilføjtes ved Lovudkastet. Jeg maa hertil bede ret vel bemærket, at mine Ord dog ikke ganske lode saaledes, og at der er Noget i Bestemmelsen i § 1, som just tyder paa, at ikke samvittighedsløse Forældre og Børger fortrinsvise ville benytte sig af den i Forslaget bragte Tilladelse til at unddrage deres Børn fra Undervisningen, idet nemlig Tilladelsen, som iøvrigt er forbeholdt Skolens Bestyrelse, gjøres afhængig af, at vedkommende Børn have gjort god Fremgang. Just den Omstændighed, at de have gjort god Fremgang, tyder paa, at disse Børn tilhøre Forældre eller Børger, der ikke ere samvittighedsløse, navnlig med Hensyn til det Forhold, hvorom der her er Tale. Derimod er det under den nuvæ-

rende Tilstand i Almindelighed de samvittighedsløse Forældre og Børger, eller, for at jeg ikke saa ofte skal gjentage Benævnelsen samvittighedsløs, de Forældre og Børger, der have Børn, der paa Grund af Forsømmelse staae tilbage i Kunnskaber, som afholde Børnene fra Undervisning, og Leiligheden dertil vedbliver jo i alt Fald kun uforandret, naar Lovforslaget vedtages, hvis der forøvrigt kan sættes nogen Pris derpaa.

Holberg: Jeg vil blot tillade mig at bemærke, at jeg troer, at jeg, da jeg begyndte mit Foredrag, tog den Reservation, at jeg alene talte om Skolerne paa Landet. Havde vi paa Landet en saadan Classedivision, som den ærede Taler, der sidder bag ved mig (Borgen), har omtalt finder Sted i Kjøbenhavn, da skulde jeg vistnok være den Allerførste, der skulde raade til en saadan Udskrivning; men det have vi ikke, og jeg har oplyst, hvorfor de ferme Børn komme til at staae stille; men det har den ærede Taler slet ikke berørt i sit Foredrag. Derfor den ærede Taler overhovedet blot havde gjort Indvendinger mod Lovforslaget, og sagt, at det kunde trænge til Ændringer for Kjøbenhavns Vedkommende, da skulde jeg ikke have reist mig; men det har den ærede Taler ikke gjort. Han vil skride til strax at standse Loven, og det er det, jeg er imod. Jeg synes, at der er noget Uhyggeligt i, at vi hver Gang, der kommer et Lovforslag til os, som ikke er kommet fra Ministeriet, reise os og sige, at vi ikke ville prøve det, ikke engang ville vise det andet Thing den Opmærksomhed, at underkaste det en almindelig Prøvelse. Jeg troer, at dette er en Fremgangsmaade, som vi vel skulde vogte os for at staae fast her i Thinget.

Madvig: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Jeg antager ikke, at Thinget har Noget imod, at den ærede Landstingsmand faaer Ordet, uagtet han allerede har havt Ordet to Gange (Nei! Nei!). Den ærede Landstingsmand har Ordet.

Madvig: Det sidste Punct vil jeg ikke berøre, da jeg ikke har paaستااet, at man skulde nu standse Loven. Jeg vil blot sige et Par Ord til Forsvar for det bestaaende Skolevæsen. Efter den Erfaring, jeg har indhentet ved mange Timers Stillesiddende og nøiagtige Sagt-